

Андрій Смітюх

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного та господарського права
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
(м. Одеса, Україна)
ORCIDID: <https://orcid.org/0000-0002-4778-4143>
im2m12@gmail.com

УДК 346.21

ЩОДО СПІВВІДНОШЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ, ОРГАНІЗАЦІЙНО-ГОСПОДАРСЬКИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-УСТАНОВЧИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ВЛАСНИКА

АНОТАЦІЯ. У статті пропонується узагальнене розуміння співвідношення таких категорій господарського права, як корпоративні права, організаційно-господарські повноваження та організаційно-установчі повноваження власника.

Господарський кодекс України (далі – ГК України) передбачає три відмінні категорії, а саме – категорії корпоративних прав, організаційно-установчих повноважень та організаційно-господарських повноважень. Перші дві не лише вживаються, а й визначаються ГК України, утім, чітке розуміння співвідношення цих категорій відсутнє як в доктрині, так і в позитивному праві.

Обґрунтовується, що організаційно-господарські повноваження охоплюють організаційні права учасників унітарних підприємств, а також організаційні (немайнові) корпоративні права у разі, коли їхній обсяг дає змогу здійснювати вирішальний корпоративний вплив на корпоративні підприємства. Отже, вбачається за доцільне внести зміни до ГК України та закріпити у ньому положення, відповідно до якого організаційно-господарські повноваження, що стосуються вже створеного підприємства, слід розуміти як повноваження учасника підприємства, а не власника майна.

Концепцію організаційно-установчих повноважень власника необхідно переосмислити як право власника майна одноосібно або спільно з іншими власниками на основі належного йому (їм) майна засновувати господарські організації або здійснювати господарську діяльність в інших організаційно-правових формах господарювання, не заборонених законом, на свій розсуд визначаючи мету і предмет, структуру утвореного ним суб'єкта господарювання, склад і компетенцію його органів управління, інші питання при заснуванні підприємства. При цьому організаційно-установчі повноваження власника є, безумовно, видом організаційно-господарських повноважень.

Після заснування підприємства організаційно-установчі повноваження власника виявляються реалізованими, вичерпаними і щодо корпоративних підприємств виникають корпоративні права.

Ключові слова: майно; підприємство; корпоративні права; організаційно-господарські повноваження; організаційно-установчі повноваження.

Поняття корпоративних прав, організаційно-господарських повноважень, а також організаційно-установчих повноважень власника є легальними категоріями: усі вони вживаються у Господарському кодексі України (далі – ГК України)¹, але питання щодо їхнього співвідношення у господарсько-правовій доктрині не є остаточно вирішеним.

Якщо питання змісту корпоративних прав та їхньої правової природи активно дискутується, категорії організаційно-господарських повноважень та організаційно-установчих повноважень власника викликають порівняно менший інтерес у дослідників. Серед учених, які приділяли значну увагу цим поняттям, слід назвати О. Віхрова та І. Кравець.

Метою дослідження є визначення співвідношення категорій корпоративних прав, організаційно-господарських повноважень та організаційно-установчих повноважень власника.

Податковий кодекс України (далі – ПК України)² та ГК України передбачають ідентичні легальні визначення корпоративних прав України. Відповідно до ст. 167 ГК України та п. 14.1.90 ПК України:

Корпоративні права – це права особи, частка якої визначається у статутному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами³.

Як вже було сказано, щодо розуміння корпоративних прав існує велика дискусія. На нашу думку, корпоративні права – це визначений законодавством та установчим документом підприємства відповідно до його організаційно-правової форми неподільний комплекс ексклюзивних, недоступних для третіх осіб прав особи щодо підприємства та (або) інших суб'єктів корпоративних прав щодо такого підприємства (за наявності), які у їхній сукупності покликані забезпечити реалізацію інвестиційного інтересу учасника і дають змогу здійснювати на підприємство прямий і вирішальний вплив, що здатний значною мірою визначати його долю та буття, а також безпосередньо отримувати блага, зокрема й матеріальні, від його діяльності⁴.

¹ Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 10.05.2018).

² Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/paran8575#n8575> (дата звернення: 10.05.2018).

³ Господарський кодекс України (н 1); Податковий кодекс України (н 2).

⁴ А. Смітюх, 'Щодо визначення поняття корпоративних прав учасника господарського товариства' (2015) 20 Правова держава 84.

Категорія організаційно-господарських повноважень вживається у ГК України, утім, вона не є законодавчо визначеною. О. Віхров наголошує, що суб'єкти організаційно-господарських повноважень діють на підставі господарської компетенції щодо суб'єктів господарювання або на основі відносин власності⁵, і зауважує, що організаційно-господарські відносини на підставі відповідних зобов'язань опосередковують зв'язок суб'єкта з власником⁶. І. Кравець визначає організаційно-господарські повноваження як сукупність прав та обов'язків органів державної влади, органів місцевого самоврядування, господарських об'єднань, власників майна (зокрема й контролюючих власників корпоративних прав) та інших суб'єктів, яким вони делегуються, з управління господарською діяльністю та (або) її регулювання, складовою яких є контроль⁷, натомість К. Хачук обмежує коло суб'єктів організаційно-господарських повноважень виключно публічними суб'єктами: державою, органами державної влади, територіальними громадами та органами місцевого самоврядування⁸. На нашу думку, системний аналіз норм ГК України не дає можливості погодитися із таким суто обмежувальним підходом.

Також слід зазначити, що ст. 2 ГК України відносить, серед інших, до кола учасників відносин у сфері господарювання осіб, які виступають засновниками суб'єктів господарювання чи здійснюють щодо них організаційно-господарські повноваження на основі відносин власності. Частина 5 ст. 22 ГК України визначає:

Держава реалізує право державної власності через систему організаційно-господарських повноважень відповідних органів управління щодо суб'єктів господарювання, що належать до цього сектора і здійснюють свою діяльність на основі права господарського відання або права оперативного управління (курсиви наш. – А. С.)⁹.

Частина 1 ст. 24 ГК України встановлює:

Управління господарською діяльністю у комунальному секторі економіки здійснюється через систему організаційно-господарських повноважень територіальних громад та органів місцевого самоврядування щодо суб'єктів господарювання, які належать до комунального сектора економіки

⁵ О Віхров, 'Организаційно-господарські правовідносини' (автореф дис-р юрид наук, Інститут економіко-правових досліджень НАН України 2009) 12-3.

⁶ Там само 15.

⁷ І Кравець, *Правове становище суб'єктів організаційно-господарських повноважень: монографія* (Юрінком Інтер 2010) 41-2.

⁸ К Хачук, 'Понятие и признаки организационно-хозяйственных полномочий органов местного самоуправления' в *Хозяйственное законодательство Украины: практика применения и перспективы развития в контексте европейского выбора: сборник научных трудов* (Юго-Восток Лтд 2005) 252.

⁹ Господарський кодекс України (н 1).

і здійснюють свою діяльність на основі права господарського відання або права оперативного управління (курсив наш. – А. С.)¹⁰.

Таким чином, у тому, що стосується відносин між засновниками та суб'єктами господарювання, організаційно-господарські повноваження засновуються згідно з чинним законодавством на праві власності й реалізуються щодо суб'єктів, які наділені засновниками майном на основі права господарського відання або права оперативного управління.

При цьому щодо корпоративних підприємств О. Віхров визнає наявність організаційно-господарських повноважень лише у тому, що стосується державних холдингових компаній: це єдиний приклад корпоративних підприємств, які учений наводить, коли характеризує організаційно-господарські зобов'язання¹¹, оскільки саме вони поєднують у собі ознаки суб'єктів господарювання і суб'єктів організаційно-господарських повноважень¹². Слід зауважити, що засновник корпоративного підприємства, який передав свій вклад у власність підприємства, втрачає право власності на вклад, статус власника і, відповідно, не може більше іменуватися власником. Єдиним винятком із цього правила є державні холдингові компанії, які є акціонерними товариствами, і, як наслідок – корпоративними підприємствами, та за якими, водночас, майно закріплюється на праві господарського відання відповідно до ч. 13 ст. 6, ч. 2 ст. 7¹ Закону України “Про холдингові компанії в Україні”¹³. Таким чином, можна зробити висновок про те, що, на думку О. Віхрова, у “звичайних” корпоративних підприємствах, де корпоративні права учасника не поєднуються з його правами як власника на закріплене за такими корпоративними підприємствами майно, про організаційно-господарські повноваження не йдеться.

Натомість І. Кравець зазначає, що організаційно-господарськими повноваженнями наділені засновники/учасники унітарних підприємств (зокрема дочірніх), господарських товариств однієї особи, оскільки організовувати господарську діяльність можна виключно у разі можливості прийняття рішень із перелічених вище питань; учасники корпоративних господарських організацій не є власниками закріпленого за такими організаціями майна. У підсумку учений робить висновок, що всі учасники корпоративних господарських організацій володіють корпоративними правами (майновими та організаційними), проте лише контролюючи власники корпоративних прав господарських організацій корпоратив-

¹⁰ Господарський кодекс України (н 1).

¹¹ Віхров (н 5) 15-6.

¹² Там само 5.

¹³ Про холдингові компанії: Закон України від 15 березня 2006 р. № 3528-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3528-15> (дата звернення: 10.05.2018).

ного типу є суб'єктами організаційно-господарських повноважень стосовно останніх, розуміючи під цим відносини вирішальної залежності у розумінні ч. 3 ст. 126 ГК України¹⁴. Таким чином, у розумінні І. Кравець організаційно-господарські повноваження, безумовно, наявні в учасників унітарних підприємств, а коло випадків, коли вони визнаються в учасників корпоративних підприємств, прив'язується не до правової підстави, на якій за корпоративним підприємством закріплене майно (право власності або господарського відання), а до наявності вирішальної залежності підприємства від засновника.

На нашу думку, вирішити питання щодо співвідношення категорій корпоративних прав, прав учасника унітарного підприємства та організаційно-господарських повноважень слід, беручи до уваги тезу про те, що організаційно-господарські повноваження засновуються не лише на господарській компетенції або відносинах власності й правах власника, а й, у деяких випадках, на корпоративних відносинах і корпоративних правах, а також, враховуючи спільні риси та відмінності між комплексами прав осіб, які беруть участь у корпоративних та унітарних підприємствах.

Сукупність правовідносин між унітарним підприємством і його засновником виявляється ширшою за сукупність правовідносин між корпоративним підприємством та його учасником, оскільки між засновником та створеним ним унітарним підприємством виникає два комплекси правовідносин – із приводу діяльності підприємства і з приводу майна підприємства: хоча учасник і закріпив належне йому майно за унітарним підприємством, він залишається власником такого майна.

Відносини між унітарним підприємством та власником його майна з приводу закріпленого за підприємством майна, права власника щодо майна унітарного підприємства є речовими. Утім, відносини між унітарним підприємством та особою, яка його створила та наділила майном, не зводяться до відносин щодо майна, так само права особи, яка створила унітарне підприємство, не вичерпуються речовими правами власника. Відносини між унітарним підприємством та тією самою особою, яка виступає вже як єдиний учасник підприємства з приводу діяльності унітарного підприємства, є відмінними від відносин власності на майно, права цієї особи щодо підприємства не є речовими, вони, на нашу думку, є єдиноприродними з корпоративними правами учасника корпоративного підприємства щодо такого підприємства – це не ексклюзивні права щодо майна, а ексклюзивні права щодо особи. Таким чином, особа, яка створила унітарне підприємство, поєднує два відмінні статуси – статус

¹⁴ Кравець (н 7) 127-131.

учасника підприємства (який втілює відносини участі, виникає та існує стільки, скільки триває участь у відповідному унітарному підприємстві) та статус власника майна, закріпленого за підприємством (який втілює речові відносини та існує стільки, скільки існує відповідне майно), при цьому статус учасника, звісно, є похідним від статусу власника майна та обумовлений ним.

Принципова різниця між комплексами прав учасників корпоративних та унітарних підприємств впливає передусім із того, що у пакеті корпоративних прав учасника наявні права не лише щодо підприємства, а й щодо інших учасників підприємства. Такі права за визначенням відсутні у пакеті прав учасника унітарного підприємства.

Одним із традиційних поділів корпоративних прав є їхній поділ на майнові та немайнові, або ж організаційні. Цей поділ може бути застосований також і до прав учасника унітарного підприємства, при цьому організаційні права учасника унітарного підприємства завжди мають якість організаційно-господарських повноважень, оскільки єдиний учасник, безсумнівно, здатний вирішально впливати на діяльність унітарного підприємства.

Що стосується корпоративних підприємств, слід визнати, що вірогідність або обов'язковість множинності їх учасників, залежність обсягу корпоративних прав від розміру або кількості часток (паїв, акцій) обумовлює набуття організаційними корпоративними правами якості організаційно-господарських повноважень лише у випадках, коли обсяг корпоративних прав дає змогу здійснювати вирішальний корпоративний вплив, який, до того ж, може виявлятися, через іншого, умовним або ситуативним.

Що стосується майнових прав учасника щодо підприємства, то у корпоративних підприємствах, так само як і в унітарних, ці права не можна розглядати як складову організаційно-господарських повноважень.

Таким чином, організаційно-господарські повноваження охоплюють, на нашу думку, організаційні права учасників унітарних підприємств, а також організаційні (немайнові) корпоративні права у випадках, коли їхній обсяг дає змогу здійснювати вирішальний корпоративний вплив на корпоративні підприємства.

Не є організаційно-господарськими повноваженнями майнові права учасників унітарних та корпоративних підприємств щодо таких підприємств, організаційні корпоративні права яких не дають можливості за обсягом здійснювати вирішальний вплив на діяльність підприємства та корпоративні права щодо інших учасників корпоративних підприємств.

Оскільки організаційно-господарські повноваження виявляються повноваженнями учасників підприємств, а статус учасника підприємства – відмінним від статусу власника майна, навіть якщо воно залишається у власності особи, яка створила підприємство, а також враховуючи визнання організаційно-господарських повноважень учасників, які передали вклад у власність створеного ними корпоративного підприємства, за умови, що вони здійснюють вирішальний вплив на його діяльність, доцільно внести зміни до ГК України та закріпити в ньому таке: що стосується вже створеного підприємства, організаційно-господарські повноваження слід розуміти як повноваження учасника підприємства, а не власника майна.

Що стосується категорії організаційно-установчих повноважень власника, то її закріплено у ст. 135 ГК України, відповідно до якої:

Власник майна має право одноосібно або спільно з іншими власниками на основі належного йому (їм) майна засновувати господарські організації або здійснювати господарську діяльність в інших організаційно-правових формах господарювання, не заборонених законом, на свій розсуд визначаючи мету і предмет, структуру утвореного ним суб'єкта господарювання, склад і компетенцію його органів управління, порядок використання майна, інші питання управління діяльністю суб'єкта господарювання, а також приймати рішення про припинення заснованих ним суб'єктів господарювання відповідно до законодавства.

<...> має право <...> засновувати господарські організації, закріплюючи за ними належне йому майно на праві власності, праві господарського відання, а для здійснення некомерційної господарської діяльності – на праві оперативного управління, визначати мету та предмет діяльності таких організацій, склад і компетенцію їх органів управління, порядок прийняття ними рішень, склад і порядок використання майна, визначати інші умови господарювання у затверджених власником (уповноваженим ним органом) установчих документах господарської організації, а також здійснювати безпосередньо або через уповноважених ним органи у межах, встановлених законом, інші управлінські повноваження щодо заснованої організації та припиняти її діяльність відповідно до цього Кодексу та інших законів.

Власник має право здійснювати організаційно-установчі повноваження також на основі належних йому корпоративних прав <...>¹⁵.

На нашу думку, категорію корпоративних прав, так само як ексклюзивних прав учасника унітарного підприємства, не можна розглядати як окремий випадок організаційно-установчих повноважень власника з огляду на такі причини:

¹⁵ Господарський кодекс України (н 1).

– комплекс корпоративних прав та ексклюзивних прав учасника унітарного підприємства складається не лише з прав організаційного характеру, а й із низки майнових прав (зокрема права отримувати дивіденди), які не можуть бути віднесені до організаційно-господарських повноважень;

– корпоративні права, крім того, адресовані не лише корпоративному підприємству, а й іншим його учасникам;

– так само як і організаційно-господарські повноваження, організаційно-установчі повноваження є повноваженнями власника, утім, як вже було зазначено, особа може розглядатись як власник майна унітарного підприємства, але не як власник підприємства – підприємство є особою, суб'єктом, і права, які виникають і реалізуються щодо нього, не слід іменувати правами власності; у корпоративних підприємствах засновник взагалі не має права власності на майно підприємства (єдиним винятком є державні холдингові компанії, за якими майно закріплюється на праві господарського відання).

Вважаємо, що вирішити це протиріччя можна, відштовхуючись від тези О. Віхрова про те, що при утворенні суб'єкта господарювання його власники (засновники) реалізують належні їм відповідні абсолютні права (організаційно-установчі повноваження) через абсолютні організаційно-господарські правовідносини з утворення такого суб'єкта¹⁶, які є відносно нетривалими, оскільки за нормальних умов вони припиняються і перетворюються у відносні з подачею документів для державної реєстрації суб'єкта¹⁷.

На нашу думку, концепцію організаційно-установчих повноважень власника слід переосмислити як право власника майна одноосібно або спільно з іншими власниками на основі належного йому (їм) майна засновувати господарські організації або здійснювати господарську діяльність в інших організаційно-правових формах господарювання, не заборонених законом, на свій розсуд визначаючи мету і предмет, структуру утвореного ним суб'єкта господарювання, склад і компетенцію його органів управління, порядок використання майна, інші питання при заснуванні господарської організації. Таким чином, час, коли реалізуються організаційно-установчі повноваження, прив'язується до моменту прийняття рішення про створення господарської організації, відповідно, організаційно-установчі повноваження можуть розумітись як абсолютне право власника майна створювати суб'єкти господарювання. Після заснування підприємства організаційно-установчі повноваження влас-

¹⁶ Віхров (н 5) 17-8.

¹⁷ Там само 25.

ника виявляються реалізованими, вичерпаними і виникають корпоративні права (щодо корпоративних підприємств), або ексклюзивні права учасника унітарного підприємства та його організаційно-господарські повноваження (щодо унітарних підприємств та їх майна).

Вважаємо, що ст. 135 ГК України має бути змінена з урахуванням зазначених вище міркувань. Крім того, на наше переконання, слід виключити застереження ч. 3 ст. 135 ГК України про те, що 'власник має право здійснювати організаційно-установчі повноваження також на основі належних йому корпоративних прав'¹⁸, оскільки, по-перше, корпоративні права є правами щодо особи, а організаційно-установчі повноваження доцільно розуміти як повноваження щодо майна, по-друге, корпоративні права виникають тоді, коли організаційно-установчі повноваження виявляються вичерпаними, реалізованими, здійсненими.

При цьому організаційно-установчі повноваження власника є, безумовно, видом організаційно-господарських повноважень.

Висновки. Організаційно-господарські повноваження охоплюють, безперечно, організаційні права учасників унітарних підприємств, а також організаційні (немайнові) корпоративні права у випадках, коли їхній обсяг дає змогу здійснювати вирішальний корпоративний вплив на корпоративні підприємства.

Не є організаційно-господарськими повноваженнями майнові права учасників унітарних і корпоративних підприємств щодо таких підприємств, організаційні корпоративні права, які не дають можливість за обсягом здійснювати вирішальний вплив на діяльність підприємства та корпоративні права щодо інших учасників корпоративних підприємств.

Оскільки організаційно-господарські повноваження виявляються повноваженнями учасників підприємств, а статус учасника підприємства – відмінним від статусу власника майна, навіть якщо воно залишається у власності особи, яка створила підприємство, а також враховуючи визнання організаційно-господарських повноважень учасників, які передали вклад у власність створеного ними корпоративного підприємства, за умови, що вони здійснюють вирішальний вплив на його діяльність, доцільно внести зміни до ГК України та закріпити в ньому, що у тому, що стосується вже створеного підприємства, організаційно-господарські повноваження слід розуміти як повноваження учасника підприємства, а не власника майна.

Корпоративні права, так само як ексклюзивні права учасника унітарного підприємства, не можна розглядати як окремий випадок організаційно-установчих повноважень власника, концепцію організаційно-

установчих повноважень власника слід переосмислити як право власника майна одноосібно або спільно з іншими власниками на основі належного йому (їм) майна засновувати господарські організації або здійснювати господарську діяльність в інших організаційно-правових формах господарювання, не заборонених законом, на свій розсуд визначаючи мету і предмет, структуру утвореного ним суб'єкта господарювання, склад і компетенцію його органів управління, порядок використання майна, інші питання при заснуванні господарської організації.

Час, коли реалізуються організаційно-установчі повноваження, прив'язується до моменту прийняття рішення про створення господарської організації, відповідно, організаційно-установчі повноваження можуть розумітись як абсолютне право власника майна створювати суб'єкти господарювання. Після заснування підприємства організаційно-установчі повноваження власника виявляються реалізованими, вичерпаними і виникають корпоративні права (щодо корпоративних підприємств), або ексклюзивні права учасника унітарного підприємства та його організаційно-господарські повноваження (щодо унітарних підприємств та їх майна).

При цьому організаційно-установчі повноваження власника є, безумовно, видом організаційно-господарських повноважень.

REFERENCES

List of legal documents

Legislation

1. Hospodarskyi kodeks Ukrainy [Economic Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy [the Law of Ukraine] vid 16 sichnia 2003 r. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (accessed: 10.05.2018) (in Ukrainian).
2. Podatkovyi kodeks Ukrainy [Economic Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy [the Law of Ukraine] vid 2 grudnia 2010 r. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/paran8575#n8575> (accessed: 10.05.2018) (in Ukrainian).
3. Pro kholdynhovi kompanii [On Holding Companies]: Zakon Ukrainy [the Law of Ukraine] vid 15 bereznia 2006 r. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3528-15> (accessed: 10.05.2018) (in Ukrainian).

Bibliography

Authored books

4. Kravets I, *Pravove stanovyshe subiektiv orhanizatsiino-hospodarskykh povnovazhen: monograf* [Legal Status of the Subjects of Business Organization Powers: Monograph]. (Yurinkom Inter 2010) (in Ukrainian).

Journal articles

5. Khachuk K, 'Poniatye i pryznaki orhanizatsyonno-khoziaistvennykh polnomochiy organov mestnogo samoupravleniya' ['Concept and Signs of Business Organization

- Powers of Local Self-Government Bodies'] v Khoziaistvennoe zakonodatelstvo Ukrainy: praktika primeneniya i perspektivy razvitiya v kontekste yevropeiskogo vybora: sb. nauchnykh trudov (Yuho-Vostok Ltd 2005) 252 (in Russian).
6. Smitiukh A, 'Shchodo vyznachennia poniattia korporatyvnykh prav uchasyuka hospodarskoho tovarystva' ['On Defining the Concept of Corporate Rights of a Business Entity's Member'] (2016) 20 Pravova derzhava 84 (in Ukrainian).

Thesis abstracts

7. Vikhrov O, 'Orhanizatsiino-hospodarski pravovidnosyny' [Organizational and economic legal relations'] (avtoref dys d-ra yuryd nauk, Instytut ekonomiko-pravovykh doslidzhen Natsionalnoi Akademii Nauk Ukrainy 2009) (in Ukrainian).

Andrii Smitiukh

ON THE CORRELATION OF CORPORATE RIGHTS, BUSINESS
ORGANIZATION POWERS AND ORGANIZATION INCORPORATION
POWERS OF THE OWNER

ABSTRACT. The article offers a generalized view on the correlation of such categories of economic law as corporate rights, business organization powers and organization incorporation powers of the owner.

The Economic Code of Ukraine provides for three distinct categories, namely, the categories of corporate rights, organization incorporation powers and business organization powers. The first two categories are used in and defined by the Civil Code of Ukraine; however, there is no clear understanding of the correlation of these categories in the doctrine as well as in positive law.

The author demonstrates that business organization powers cover the organizational rights of members of unitary enterprises, as well as organizational (non-property) corporate rights in case their scope allows exercising a decisive corporate influence on corporate enterprises. Therefore, it seems expedient to amend the Civil Code of Ukraine and incorporate into it a provision according to which business organization powers in respect of an enterprise already established should be understood as powers of the enterprise's member and not as that of the property owner.

The concept of the owner's organization incorporation powers should be reconsidered as the property owner's right, solely or jointly with other owners, by virtue of the property owned by the owner (-s), to establish business organizations or carry out business activities via other legal forms of business incorporation not prohibited by law, and to determine, at own discretion, the goal and objective and the structure of a business entity thus established, as well as the composition and competence of its governing bodies, and other issues relating to incorporation of an enterprise. In this context, the owner's organization incorporation powers undoubtedly are a type of business organization powers.

As soon as an enterprise has been established, the owner's organization incorporation powers are realized and exhausted, and this entails the onset of corporate rights in respect of corporate enterprises.

KEYWORDS: property; enterprise; corporate rights; business organization powers; organization incorporation powers.